

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkami dziennym i tygodniowym, także z Rozmaitościami co Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 4 zł.; miesięcznie 1 zł. 40 centów. Z pocztą kwartalnie 5 zł.; miesięcznie 1 zł. 75 cent. W. A. — Inscrycja w półkolumnie, drukiem garmont, 7 centów od wiersza. — Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRENUMERATA.

Na GAZETĘ LWOWSKĄ z DODATKIEM DZIENNYM i TYGODNIOWYM łącznie z ROZMAITOŚCIAMI wynosi:

Na trzeci kwartał 1859, od 1go lipca do ostatniego września:

na miejscu	4 zł. }	waluty austr.
z pocztą	5 zł. }	

Z dodaniem 5 cent. na stempel kto żąda osobnego kwitu, a nadto Urzęda i Władze iż nie przyjmują niefrankowanych listów, załączają tyle należycieści, ile przesłanie kwitu pocztą na ich odległość wynosi.

Przesyłki (*franco*) odbiera **Kantor Gazety Lwowskiej**, ulica Nizsza Ormiańska Nr. 347.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Portugalia. — Hiszpania. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Szwajcarya. — Włochy. — Niemce. — Rosya. — Księstwa Naddunajskie. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 22. czerwca. Na utworzenie galicyjskiego korpusu ochotników wpłynęły następujące dalsze ofiary pieniężne, a mianowicie złożyli:

Pan Karol Hinné, dyrektor towarzystwa jeźdźców sztucznych 175 zł. 65¹/₂ c., gmina miasta Rohatyna 322 zł. 50 c., gmina Memonitów w lwowskim obwodzie 422 zł. wal. austr.

Ze składki w obwodzie tarnopolskim wpłynęło przeszło 15.000 zł. wal. austr., a mianowicie ofiarowali: A. w powiecie tarnopolskim WW.: Urzędnicy władzy obwodowej wspólnie z urzędnikami telegrafu, poczty i budowy drogowych 75 zł. 5 c.; oprócz tego przeznaczył na ten zamiar obwodowy komisarz Gustaw Hausknecht należącą się mu resztę z przedłożonego 20. b. m. l. 5035 c. k. buchalteryi żurnala podróży w kwocie 87 zł. 68 c.; gremium urzędników wraz z sługami c. k. sądu obwodowego i prokuratoryi państwa 144 zł. 21 c.; nauczyciele wyższego gimnazjum w Tarnopolu 55 zł.; urzędnicy powiatowej dyrekeyi finansów i straży finansowej 163 zł. 50 c.; gr. k. proboszcz w Tarnopolu i honorowy kanonik ix. Michał Biliński 5 zł.; lekarz prywatny Langiewicz 4 zł.; właściciele dóbr, dzierżawcy tudzież wiejskie gminy powiatu tarnopolskiego 910 zł.

B. W powiecie wiśniowczyckim złożyli urzędnicy tego powiatu 54 zł. 5c.; WW. właściciele dóbr i dzierżawcy 184 zł.; rz. k. i gr. kat. duchowieństwo 78 zł. 75 c., gminy 402 zł.; pacheiarze propinacyi 39 zł. 75c.; gr. k. proboszcz w Zarwanicy ix. Jan Mandyczewski 100 zł.; właściciel dóbr Złotnik Antoni Cikowski 150 zł.; właściciel dóbr Słobody Władysław Cikowski 60 zł., właściciel dóbr Iszczkowa Wojciech Jankowski 59 zł.; dzierżawca dóbr Romankówki, Wiktor Biliński zobowiązał się temu ochotnikowi, który w wojnie wyszczególni się walecznością, w swej własnej włości Ispas w obwodzie kolomyjskim dać na własność jeden morg pola ornego i materiał na wystawienie budynku mieszkalnego. C. W powiecie trembowelskim ofiarowały wiejskie gminy 318 zł.; miejska gmina Trembowli z miejskiej kasy 4000 zł.; następnie złożyli chrześcijańscy mieszkańcy tego miasta 33 zł.; żydowscy mieszkańcy 50 zł.; Markus Friedman, rabin w Strusowie 105 zł.; trembowelski rz. k. proboszcz dr. Kucharski 50 zł.; właściciel dóbr Janowa Włodzimierz hrabia Łoś 55 zł.; Erazm Tyniecki zarządca dóbr w Dolhem 50 zł.; Karol Korytowski właściciel dóbr Podhajczyk 27 zł.; Wincenty Sozański właściciel dóbr Walicy 15 zł.; dominiun Boryczówka 15 zł.; mieszkaniec Janowa Dawid Parnas 100 zł.; właściciel dóbr Strusowa Włodzimierz hrabia Baworowski obligacyę indemnizacyjną na 800 zł. D. W powiecie skałackim zobowiązały się wszystkie wiejskie gminy złożyć 545 zł.; następnie ofiarowali: WW. właściciel dóbr Rozyska Kazimierz Grocholski 10 zł.; właściciel dóbr Iwanówki Alexander Giziński 10 zł.; właściciel przysiółka w Hałuszczynie Julian Drodzowski 2 zł.; właścicielka dóbr Orzechowce Celestyna Zawadzka 55 zł.; właścicielka dóbr Kołodziejówki Teresa Kownacka 55 zł.; właściciel przysiółka w Hałuszczynie Antoni Fedorowicz 21 zł.; ix. Morong, łac. proboszcz w Skałacie 10 zł. 50 c.; ix. Balko gr. k. proboszcz w Skałacie 3 zł. 15 c.; właściciel dóbr Skałatu książe Karol Poniatowski obligacyę pożyczki na 100 zł. i

pacheiarz Skałatu Süsskind Rosenstock obligacyę na 50 zł. wraz z kuponami E. W powiecie zbaraskim ofiarowała miejska gmina z miejskiej kasy 1000 zł.; kahał żydowski w Zbarażu 110 zł.; mieszkańcy chrześcijańscy 60 zł.; pacheiarz dóbr Filip Atlas 5 zł.; właściciele dóbr: WW. Franciszek Smolnicki w Nowikach 10 zł.; Ignacy Wiszniewski w Hrycowcach 10 zł.; Gozdowski w Kretowcach 10 zł.; Julian hr. Stadnicki w Łubiance 50 zł.; Winogrodzki Albin w Hluboczku małym 25 zł.; Bibulowicz Jan w Kapusciańcach 20 zł.; Brzozowski Wincenty w Zarudczku 10 zł.; hrabia Michał Baworowski w Sieniawie 25 zł.; Adam Czerniakowski w Lisieczynie 50 zł.; Franciszek Stopeczyński w Romanówce 20 zł.; Kemplicz w Romanowem Siole 10 złotych; Pokrzywiecki Bronisław w Romanowem Siole 5 zł.; Rojowski Konstanty dzierżawca dóbr Łubianki 10 zł.; Majewski Jan dzierżawca dóbr Kujdaniec 20 zł.; Kopeczyński Ignacy dzierżawca dóbr Roznoszyniec 10 zł.; Baczynski dzierżawca dóbr Łubianki 5 zł. 25c.; urzędnicy w Zbarażu 50 zł.; pacheiarz Zbaraża Jakób Atlas 10 zł.; Suchodolski właściciel dóbr Czernielewy mazowieckiej 20 zł.; wiejskie gminy 282 zł. F. W powiecie nowosielskim złożyły wiejskie gminy 84 zł. 50 c.; WW. właściciele dóbr: Teofil Jordan w Nowem Siole 10 zł. 50 c.; pani Wiktorya Seky w Medynie 10 zł.; Perlmutter Abisch w Terpilówce 10 zł.; Winnicki Hipolit w Hnilicach 25 zł.; Kański Kazimierz w Hołotkach 25 zł.; Skrzyński Franciszek w Szelpakach 10 zł.; Wierzbicki dzierżawca dóbr w Torkach 5 zł.; Skrzyszewski dzierżawca dóbr w Skorykach 10 zł.; gr. k. proboszcz ix. Macieliński w Tokach 2zł.; gr. katol. proboszcz ix. Zukowski w Koszlakach 2 zł.; inne gminy powiatu zapewniły 300 zł. G. W powiecie ihrowieckim złożyły gminy wiejskie i właściciele dóbr tudzież księża i pacheiarze propinacyi 646 zł. H. W powiecie mikulinieckim złożyli właściciele dóbr, wiejskie gminy, kler i urzędnicy 1062 zł. 60 c. I. W powiecie grzymałowskim obowiązali się mieszkańcy okręgu i wiejskie gminy złożyć 1000 zł. Ogółowa suma z całego obwodu tarnopolskiego wynosi 14.822 zł. 49 c. w gotówce i 950 zł. w obligacyach.

Towarzystwo ku popieraniu muzyki w Galicyi wyprawiło na dniu 6. czerwca r. b. koncert na pogorzeców w Brodach, i zebrany z tego czysty dochód w kwocie 210 zł. waluty austr. doręczyło c. k. Namiestnictwu do rozdania pomiędzy dotkniętych tą klęską mieszkańców brodzkich.

C. k. Namiestnictwo galicyjskie oddając ten dar na przeznaczony użytek uważa za miły obowiązek, wyrazić niniejszem publicznie najczulsze podziękowanie tak dyrekeyi Towarzystwa, jako też wszystkim członkom, którzy mieli udział w tym koncercie.

Lwów, 18. czerwca 1859.

Na założenie regularnej szkoły parafialnej w Uhrynowie starym, w obwodzie stryjskim, zobowiązała się tamtejsza gmina po wieczne czasy, należący do guiny, a na szkolne zamiary przeznaczony budynek, stosownie zrestaurować, utrzymywać go zawsze w dobrym stanie, posprawić i dokupywać potrzebne rekwizyta szkolne, załatwiać zachodzącą przy szkole posługę, dodawać potrzebne na opalanie szkoły paliwo, i każdorazowego nauczyciela, który także ma pełnić służbę dyaka, wyposażyć roczną kwotą 60 zł. w. a.

Okazaną temi składkami dążność ku rozszerzeniu elementarnej nauki ludu podaje niniejszem c. k. namiestnictwo do wiadomości powszechniej.

Sprawy krajowe.

(Ofiara patriotyczna.)

Lwów, 24go czerwca. Pensyonowany c. k. podporucznik Ludwik Herz zamieszkały w Żółtkwi, niemogąc dla wieku swego

służyć już państwu, a chcąc okazać patryotyczne swe uczucie, zrezygnował się od dnia 1. maja r. b. pensji swojej w kwocie 210 zł. wal. a. przez czas wojny, i przeznaczył ją na potrzeby skarbu publicznego. Za czyn ten wyraziła mu naczelna komenda armii wdzięczne uznanie przez krajową komendę jeneralną.

(Wiadomości bieżące. — Blizsze szczegóły zaburzenia w Wenecyi. — Spokojność w Wenecyi przywrócone.)

Wiedeń, 22go czerwca. Z Durazzo donoszą, że żegluga tamtejsza odbywa się prawie wyłącznie za pomocą jońskich okrętów.

Według doniesień *Gazetta di Trento* z 14. b. m. wstrzymano z wyższego rozkazu z dniem wspomnianym jazdę podróży na południowo-tyrolskiej kolei żelaznej.

— Tyrolskie stowarzyszenie centralne od imienia Radetzkiego rozpoczęło tak samo jak już w roku 1848 i 1849 czynności swoje i zbiera składki dla pielęgnowania rannych i do boju niezdatnych już żołnierzy z c. k. armii, tudzież strzelców krajowych przez Tyrol przeciągających, i zaopatrywać ich będzie w żywność, szarpie, bandażę i t. p. Według uchwały komitetu z 9. czerwca działać ma stowarzyszenie Radetzkiego oprócz tego także jako zakład poboczny wielkiego stowarzyszenia patryotycznego w Wiedniu.

— *Gaz. di Venezia* z 16. b. m. donosi: Fałszywe, w złośliwy sposób rozsiane po mieście pogłoski względem wypadków wojennych, wywołały w umysłach wielkie wzburzenie, które zasiłała rewolucyjna partya, nieprzyjazna istnącemu porządkowi, zapewniając dla wywołania rozruchów, że te pogłoski są prawdziwe.

Dnia 13. zaczęła publiczność być niespokojną i zgromadzała się licznie na placu Św. Marka. Nazajutrz wzrastało zbiegowisko; powszechne rozpalenie objawiało się wrzawą i słowy. Nadaremnie ogłosił pod wieczór c. k. wojskowy rząd i c. k. dyrekcya policji dla uspokojenia uwiedzionej publiczności plakatami, że te pogłoski są zmyślone. Tłumy nie rozchodziły się, plac św. Marka, przytykające a nawet odleglejsze ulice przepętniały się jeszcze bardziej, niż dniem wprzód, a na Spaderya pojawiła się nawet na niezamieszkanym domu trójkolorowa chorągiew; gdy więc umiarkowane napomnienia do rozejścia się i rady rozsądnych ludzi były nadaremne, musiano niestety użyć broni; czterech ranionych zanieśiono do szpitala, z nich dwóch w nocy umarło.

Chociaż potem w wieczór, a nawet następnego dnia między lepszą i co do liczby przeważniejszą publicznością nie ustawała obawa, że niektórzy obalamuceni próżniaki mogą znowu zakłócić spokojność publiczną, jednak miasto uspokoiło się zupełnie; użyto najsilniejszych środków ostrożności, ażeby wszelkiemu powtórnemu zaburzeniu i podobnym smutnym wypadkom zapobiedz.

Municipalna kongregacya miasta Wenecyi wydała dnia 15. b. m. następujące obwieszczenie:

„Jeżeli obowiązkiem dobrych obywateli jest przestrzegać porządku i utrzymywać spokojność publiczną, tedy w terażniejszych stosunkach wyjątkowych, jest to tem bardziej powinnością. Municipality starała się wczoraj w obec obywateli i władz ile możności zapobiedz nieochybnym skutkom z powodu bezzasadnych wieści i wywołała ogłoszone przez przynależne władze stosowne napomnienia do publiczności. Wenecyanom, którzy zawsze dawali dowody rozsądku i umiarkowania, musi municipality zalecić, aby się wstrzymywali wszelkich czynności, któreby mogły ponowić tak smutne wypadki jak wczorajsze. Municipality jest przekonana, że z największą gorliwością uczyniła i nadal uczyni wszystko, co się do namienionego zamiaru przyczynić może. Podpisani: Podesta Marcello; asesorowie municipality: Gaspari, Foscolo, Conti, Morosini; sekretarz A. Gajo.“

— Do *Gazety wiedeńskiej* piszą pod dniem 17. b. m. z Wenecyi, że dzięki użytym środkom, oraz dzięki ogłoszonemu wyjaśnieniu i sprostowaniu fałszywych pogłosek, nie wydarzył się żaden dalszy wypadek. W mieście panuje pokój zupełny.

Portugalia.

Z Lizbony donoszą, że portugalski rząd mianował komisję dla rozoznania stanu twierdz i dla przedłożenia wniosków względem uzupełnienia środków obronnych.

Hiszpania.

(Rysunki wojenne.)

Madryt, 11. czerwca. W arsenałach w Trubii i Oviedo pracują z wielkim pospiechem; przysposabiają znaczne zapasy amunicji, na dzień przyrządzają 100 gwintowanych karabinów i odlewają jedno działo ciężkiego kalibru. Bataliony strzelców otrzymały już karabiny Miniégo. Hiszpańskie wojenne okręta odplynęły dziś z Alicante do Geny.

Anglia.

(Korpus inżynierów. — Posiedzenie z 17. czerwca.)

Londyn, 19. czerwca. W wojskowych kołach obiega pogłoska, że rząd zamierza pomnożyć korpus inżynierów 10 kompaniami każda po 120 ludzi; korpus inżynierów zatem wynosiłby 46 kompanii. Istniejące teraz 36 kompanii dla tego są niedostateczne, że muszą pełnić służbę we wszystkich angielskich koloniach.

— Na posiedzeniu *izby wyższej* z 17. czerwca oświadczył lord *Derby*, że z powodu wotum nieufności w izbie niższej podał się z kolegami swymi do dymisji, którą Jej Mość Królowa przyjęła.

Uważa że stanowcze to wotum nie odnosiło się do żadnego wyrażnie wytkniętego punktu polityki wewnętrznej lub zewnętrznej gabinetu, i tylko jest ogólnym wyrazem braku nieufności dla ministerstwa, przeto nie ma też potrzeby stawać w tej chwili w obronie gabinetu dotychczasowego. Obronę tę pozostawia się narodowi i potomności. To jednak musi tu przytoczyć, że przedłożone dokumenta w sprawie Włoch zapewne już wyjaśniły rzecz tę dostatecznie, jako rząd zachował się w tej mierze całkiem bezstronnie. Lord *Derby* wyrzcił przy tem szczerą swą radość, że utworzenie nowego gabinetu przyszło już niemal do urzeczywistnienia, i że władza wykonawcza może w terażniejszej chwili stanowczej działać znowu sprężysto. Spodziewa się po tym nowym gabinecie, że nie odstąpi i nadal od ścisłej neutralności, i niezaniecha dalszego zbrojenia się odporne. Lord *Brougham* radzi usilnie, by rząd zachował krajowi i nadal neutralność. Następnie odroczyła się izba do wtorku przyszłego.

Posiedzenie *izby niższej*. Około 4tej godziny zebrała się znaczna liczba członków, gdyż spodziewano się oświadczeń ministerjalnych. Nie przybył jednak żaden z nowych ministrów, a że pieczęć urzędowa znajdowała się jeszcze w ręku dotychczasowego gabinetu, przeto wszyscy członkowie jego zasiedli na dawniejszym swem miejscu. *P. Disraeli* zawiadomił izbę urzędownie o podaniu się gabinetu do dymisji i o utworzeniu nowego przez lorda *Palmerstona*, poczem na propozycję jego odroczyła się izba o godzinie 5tej do wtorku przyszłego. We wtorek lub we czwartek musi się izba znowu odroczyć, gdyż nowi ministrowie poddać się muszą wyborowi nowemu, zaczem też właściwe rozprawy parlamentowe zacząć się mogą dopiero około 31go b. m.

Francya.

(Lista strat pod Magenta i Marignano. — Mianowania. — Dostawa broni. — Sygnały nadmorskie. — Wiadomości bieżące. — Zdobycie stolicy Kochinchńskiej.)

Paryż, 19. czerwca. *Monitor* ogłasza teraz dodatkowo listę francuskich strat w obudwu bitwach pod Magenta i Marignano z tym dodatkiem, że nadesłanie szczegółowych raportów opóźnione zostało nieustającym pochodem armii. Według tego, liczone w bitwie pod Magenta z cesarskiej gwardyi w poległych: 9 oficerów i 130 żołnierzy, w rannych 33 oficerów i 688 żołnierzy, w zapodrzianych 165 żołnierzy; z 2. korpusu armii w poległych: 7 oficerów i 75 żołnierzy, w rannych: 24 oficerów i 503 żołnierzy, nieodszukanych 149 żołnierzy; z 3. korpusu armii w poległych: 8 oficerów i 94 żołnierzy, w rannych: 46 oficerów i 871 żołnierzy, nieodszukanych 156 żołnierzy, w ogóle zatem w poległych: 24 oficerów i 299 żołnierzy, rannych: 103 oficerów i 2062 żołnierzy, nieodszukanych 470 żołnierzy; ogólna strata 4957 ludzi. (W zestawieniu tych liczb, dodaje *Preuss. Ztg.* okazują się widoczne błędy w rachubie.) Pod Marignano są straty 1. korpusu armii następujące: w poległych 13 oficerów i 141 żołnierzy, w rannych 56 oficerów i 669 żołnierzy, nieodszukanych 64 żołnierzy. Ogólna strata 943 ludzi.

Z Calais donoszą pod dniem 17go czerwca, że Księżna z Mecklenburg-Strelitz odplynęła z swoją świtą dnia 16. b. m. parostatkem „*Prinz Friedrich Wilhelm*“ do Londynu.

— Neapolitański poseł przy petersburgskim dworze hrabia *Ludolf* przyjechał do Marsylii.

— *Monitor* ogłasza dekreta, któremi „na raport jeneralnego kwatermistrza armii“ mianuje Cesarz jenerała dywizyi *Marie, Edme, Patrice, Maurice de Mac Makon*, dowódcę 2. korpusu włoskiej armii, marszałkiem Francyi i księciem Magenty, równie jak jenerała dywizyi *Auguste Michel Etienne Regnault de saint Jean d'Angely*, naczelnego wodza cesarskiej gwardyi, także marszałkiem Francyi. Obydwa dekreta datowane są z cesarskiej głównej kwatery w Magenta z dnia 5. czerwca. Cesarskim dekretem z dnia tego samego mianowany został jenerał brygady, *Decaen*, jenerałem dywizyi w jeneralnym sztabie armii.

— W francuskich fabrykach karabinów pracują dzień i noc nad bronią zamówioną z Włoch, Rosyi, Szwajcaryi i zjednoczonych Stanów. Z St. Etienne wysłano temi datami znow 25.000 karabinów do Sardynii.

— Z rozporządzenia ministra marynarki i ministra spraw wewnętrznych zaprowadzoną zostanie natychmiast na terytorjum francuskich wybrzeży sygnałowa służba z pomocą już istniejących i urządzić się mających strażnic morskich. Telegraficznej administracyi przydany będzie w tym zamiarze oficer marynarki.

— Transportowy okręt „*Le Rhin*“ przywiózł 400 arabskich koni do Marsylii, zkad wysłano je niezwłocznie żelazną koleją na stacye konnych strzelców gwardyi.

— Prawie wszyscy korespondenci znakomitszych dzienników paryskich, wrócili tu z widowni boju we Włoszech, między innymi także i pp. *Amedee, Achard* i *Toxier*, gdyż temi czasy nie przybiecują sobie wiele wiadomości, tem bardziej, że przy rozpoczynających się pracach obleźniczych opowiadają w obozie sprzymierzonych jak najmniej o zamierzonych działaniach.

— Zbrojenie na wzmocnienie włoskiej armii jest w toku. Po 101 i 102 formować będą teraz także i 103, 104 i 105 pułk liniowy.

— Według dziennika *Univers* upraszał sardyński rząd jeneralnego superyora *Lazarystów* i *Sióstr świętego Wincentego* o wysłanie znacznej liczby *Sióstr miłosierdzia* do służby w piemontskich szpitalach.

— Do *Atty. Ztg.* pisań z Paryża:

„Prawodawcze ciało ma być zwołane już na przyszły miesiąc. Sprawozdanie z wypadków we Włoszech przedłożone zostanie jako wstęp do politycznego projektu ustawy, która upoważnić ma do zaciągnięcia nowej pożyczki 500 milionów franków i do zagwarantowania sardyńskiej pożyczki w kwocie 200 milionów franków. Giełda sposobi się już na wojnę z Niemcami.

— W Brescie uzbrajają eskadrę składającą się z okrętów liniowych i czterech fregat. Nowy okręt śrubowy, w toulouńskim warsztacie okrętowym, ma być najsilniejszym ze wszystkich liniowych o 130 działach.

— Do Włoch wysyłają teraz sto ośmiokolowych wozów do transportowania kanonierskich łodzi, które mają działać na rzekach i jeziorach. W pomoc przydano admirałowi Dupouy szwadron od pociągów.

— Marszałek Baraguay d'Hilliers przy pierwszej sposobności odesłany zostanie do Francji. Jenerał Goyon w Rzymie, zażądał 10.000 ludzi w posiłku.

— Najnowsze wiadomości z Chin sięgają po dzień 9. maja. Donoszą o zajęciu miasta Hué, stolicy kochinchijskiej; wojska admirała Rigault de Genouilly szturmem miały zdobyć to miasto. Zdobyć to nastąpiło dnia 3. maja.

Belgia.

(Stan zdrowia Księżny Brabantu.)

Jej królewicz. Mość Księżna Brabantu i nowonarodzony książę mają się tak dobrze, że od 17. b. m. niewydano już żadnego buletynu. *Monitor* zawiera to doniesienie i wyraz najtkliwszej podziękują księcia i księżny za te oznaki czułej sympatii, jaka się objawiła w całym kraju z powodu szczęśliwego wypadku.

Szwajcarya.

(Redukcja wojska w Tessynie.)

Berna, 16. czerwca. W skutek wiadomości nadesłanych temi dniami o ruchach armii we Włoszech uchwaliła związkowa rada ponowną redukcję wojska w Tessynie. Trzy bataliony piechoty i dwie kompanie strzelców celnych wracają do domowej zagrody. Natomiast zwołano kompanie artylerji, dla przetransportowania dział potrzebnych na uzbrojenie fortyfikacji Luziensteigu. Powyższą i temi dniami nadmienianą redukcją zmniejszono stan wojska na tessyńskiej granicy w ogóle o 2000 ludzi.

Włochy.

(Z teatru wojny. — Nowiny dworu Neapolitańskiego. — Angielskie okręta w Neapolu. — Amnestya w Neapolu.)

— O ruchach francusko-toskańskiego wojska donoszą gazecie *Times* z Florencji z 12. b. m.:

„Dzisiaj rano odeszła wielka część stojących tutaj załoga francuskich wojsk do Pistoii. Korpus księcia Napoleona stoi eszelonami na gościńcu wiodącym do Modeny ku przesmykowi z Abetone. Przednia straż była już dnia 10. w Finale, 6 mil po tamtej stronie granicy Modeńskiej.“

Z Rzymu donosi ten sam dziennik z 11. b. m., że francuska załoga w Rzymie otrzymała nowe posiłki, i wynosi teraz 8000 ludzi; taka sama liczba Francuzów stoi w Civitavecchii.

Piemoncki buletyn donosi, że armia piemoncka dnia 11. b. m. posuwała się na Adde, jeszcze tego samego poranku wkroczyła do Vagrio, i zrestaurowała most zburzony. Przy zachodzie słońca obozowała piąta dywizya po tamtej stronie Kanonika. Nazajutrz przeszły cztery drugie dywizye przez Adde, dwie przez most pod Vagrio, a drugie dwie przez most łyżwowy, rzucony pod Trezzo, do którego materiały zwieziono z Lekko. Poczem armia zajęła stanowisko w Serio.

— Ich Moście Król i Królowa Neapolu przyjmowali dnia 4go b. m. na audyencyi Jego Excelencyę barona Hübnera, który miał zaszczyt wreczyć przy tej sposobności własnoręczne Jego c. k. apostolskiej Mości gratulacyjne pismo z powodu Ich wstąpienia na tron obojga Sycylii. Baron Hübner przyjęty był jak najtaskawiej. Jego Excelencya baron Martini także przy tej sposobności miał zaszczyt złożyć Ich Mości Królestwu swoje uszanowanie.

Dnia 7. b. m. był na audyencyi u Ich Mości Królestwa, angielski poseł, Sir Henry Elliot.

— Do gazety wiedeńskiej piszą pod dniem 10. b. m. z Neapolu: Od wczoraj wpływają do naszej zatoki okręta angielskiej eskadry pod rozkazami admirała Fanshawe; eskadra składa się z liniowych okrętów: „Marlborough“, „Renown“, „Princess Royal“, „Wiktor Emanuel“, „Brunswik“ i 1 fregaty „Euryalus.“

— *Times* ogłasza następujący telegram z Neapolu z dnia 17. czerwca: „Amnestya ogłoszona. Skazani za polityczne przestępstwa zostaną amnestyonowani, wyjąwszy tych, których amnestyonowano dnia 27. grudnia i 18. marca; ci będą pod dozorem; podejrzani będą ułaskawieni.“

Niemce.

(Gubernatorowie wojskowi. — Załogi po twierdzach. — Wiadomości bieżące.)

Berlin, 18. czerwca. Jenerałowie dowodzący mianowani zostali wojskowymi gubernatorami w prowincyi swoich korpusów armii, jednak bez zmiany ich służbowego stanowiska.

— Kompanie pułku artylerji gwardyi stojące garnizonem w twierdzach Kistrzyniu i Świdnicy otrzymały teraz rozkaz przy-

gotować się do pochodu na Moguncję i Luxemburg, ażeby te związkowe twierdze zaopatrzyć w kompletną załogę wojenną.

Frankfurt n. M., 20. czerwca. *Frankf. J.* pisze: Nowy, austriacki poseł przy związkowym sejmie baron Kubeek przyjechał tu dziś przed południem.

Rosya.

(Osadnicy amurscy. — Cholera.)

Petersburg, 13. czerwca. Na prośbę administracyi wschodnio-azyatyckiego dystryktu wybrzeźnego dozwolono teraz tym wygnańcom w Syberji wschodniej, których zachowanie się jest nienaganne, udawać się najwięcej z trzechletnim urlopem do krainy nad Amurem, gdzie też przy dobrym i nadal postępowaniu mogą tam już stale pozostać. Srodek ten przynieść może znaczną korzyść nowo-nabytej prowincyi. Natomiast mają ci mieszkańcy Syberji zachodniej, którzy podatków weale niechęć opłacać, wydaleniu być na stepy syberyjskie, przyczem dane im będzie małe wsparcie od rządu, a prócz tego mogą zabrać ze sobą i własność swą ruchomą.

— Przy nadzwyczaj nagłej zmianie powietrza wybuchła w Petersburgu cholera z całą gwałtownością, i tą razą ma być bardzo niebezpieczna, gdyż większa część ofiar dotkniętych tą zarazą ulega już po kilku godzinach.

Księstwa Naddunajskie.

(Uniform jednostajny. — Etat ochotników uzupełniony.)

Mianowano komisję, która ma rozpoznać projekt jednakowego uniformowania i uzbrojenia całej wojskowej armii w zjednoczonych księstwach Mułtan i Wołoszczyzny.

Buk. Deutsche Ztg. ogłasza następujące obwieszczenie „jenerała en chef“ Al. Mazedonsky: „Oznajmia się niniejszem, że tą razą osiągnięto już potrzebą liczbę do korpusu ochotników, i że aż do dalszych rozkazów nikt już nie będzie asenterowany.“

Turcya.

(Obwarowanie Dardanelów.)

Moniteur de la Flotte donosi, że twierdze Dardanelów mają być uzbrojone i znacznie wzmocnione. Zewnętrzne fortyfikacje składają się z obwarowanych zamków Sed-Bar-Callessi i Paleocatsee w Europie i Kum-Callessi na brzegu azyatyckim. Te fortyfikacje są teraz zamknięte, oraz zaopatrzone w koszary obronne i strzelnicze. Prócz tego wzmocniono je okopami. Uzbrojenie składające się dotąd z 138 dział i 28 moździerzów, pomnożono teraz o jedną trzecią część. Centralna obrona w Europie obejmuje zamek Kilid-Bar i trzy baterye, w Azji zaś zamek Kissar i trzy inne baterye, oraz obydwie dawne zamki w Dardanelach. Zamiast 299 dział i 16 moździerzów, liczą teraz te fortyfikacje 380 dział i 35 moździerzów. Wszystkie te baterye krzyżują swój ogień, zagięcia morskigo gościńca zaś i silne prądy wstrzymują wpływające okręta wojenne, narażając je równocześnie z odległości 13 kilometrów na ogień krzyżowy. Z centralną obroną łączy się bezpośrednio obrona wewnętrzna, składająca się z fortyfikacji Bohalich w Europie o 150 działach i z fortyfikacji Nazary w Azji o 50 działach i 9 moździerzach; te obydwie stoją na wodzie. Na wybrzeżach cyplu, na którym leży Nazara, wzniesiono prócz tego baterye.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Insbruck, 21. czerwca. Uzbrojona doskonale kompania studentów w liczbie do 200 głów i z najlepszym duchem odeszła dziś nad granicę, żegnana okrzykami licznie zebranego ludu. Dotąd wyruszyły już z obwodu insbrukskiego trzy kompanie strzelców z Kufsztynu, z Schwatzu i z Fügen. Do końca b. m. wyjdzie z tego jednego obwodu 19 kompanii strzelców, każda po 150 do 200 ludzi, i tyleż z obwodu Brixen. Nieprzyjaciel nienaruszył dotąd granic kraju. W całym Tyrolu panuje wielki ruch strzelców.

Tryest, 22. czerwca. Jak słychać, otrzymał francuski admirał na wodach weneckich rozkaz nie zabierać więcej austriackich trabakli i łodzi rybackich, i rząd miał zganić dotychczasowe jego postępowanie.

Paryż, 22. czerwca. Podług doniesienia w *Monitorze* wyruszył Cesarz Napoleon z Brescii.

Londyn, 22. czerwca. Jego Mość Król belgijski przybędzie tu dzisiaj. — Izba niższa odroczyła się dziś dla nowych wyborów ministerjalnych aż do 30. b. m. Lord Russell przyjmował wczoraj korpus dyplomatyczny.

Berna, 22. czerwca. Niedokładna była wiadomość, jakoby Francuzi wkroczyli do Walteliny; w tej okolicy znajdują się tylko oddziały korpusu Garytaldego.

Ateny, 14. czerwca. W gabinecie zaszły następujące zmiany: Jenerał-major Myliis obejmie ministerjum wojny; Riga Palanides sprawą wewnętrzną; Zainis wyznania i roboty publiczne; Conduriottis sprawą zagraniczną.

Wiadomości handlowe.

(Targ Olomuniecki na woły.)

Olomuniec, 7. czerwca. Na dzisiejszym targu było 176 sztuk bydła rzeźnego z Galicyi; z tych pozostało niesprzedanych 37 sztuk. Ceny spadły w porównaniu z tygodniem przeszłym i ce-

